

indhold

[Bilag 1: Topøkonom: Store lønhop vil afspore dyk i inflationen](#)

[Bilag 2: Se regnestykket: Sådan stiger lønnen for flere hundredtusinde danskere](#)

[Bilag 3: Nye tal for inflationen kommer midt i benhård strid om løn](#)

Bilag 1: Topøkonom: Store lønhop vil afspore dyk i inflationen

10. februar 2023 Berlingske Sektion 2 (Business) Side 8 Frederik M. Juel

Er den skyhøje inflation midlertidig eller permanent? Det spørgsmål forsøger vicedirektør i Danmarks Nationalbank Thomas Harr nu at svare på. Det sker på baggrund af en helt ny analyse af inflationen, som Nationalbanken netop har udgivet.

En stigende inflation, som får i danskernes budgetter og giver det største dyk i reallønnen i 50 år. Det har været dagsordenen for de danske familier gennem det seneste år. Men nu kommer en ny analyse, der forudser, at der er bedre tider på vej.

Spådommen går på, at vi får en lavere inflation både i år og næste år.

Det er Danmarks Nationalbank, der kommer med en dybdegående analyse af inflationen, og den viser, at der er tre stærke kort, som kan bringe danskernes inflation ned i 2023 og 2024.

To af kortene er meget behagelige for danskerne, mens det sidste hører til i en lidt anden kategori. Det vender vi tilbage til.

Det er Nationalbankens vicedirektør, Thomas Harr, der sammen med en kollega har stået for analysen, og han begynder med noget, der må siges at være en betryggende melding.

»Inflationen kom meget uventet. Det store spørgsmål var, om det var midlertidigt eller permanent. Jeg mener i dag, at det er mest sandsynligt, at inflationen kommer væsentligt ned i løbet af de kommende år,« siger Thomas Harr og tilføjer: »Det er ikke sandsynligt, at vi får et lignende chok i år i energipriserne. Hvis bare priserne fortsætter på det nuværende niveau, vil det give en lavere inflation.«

Store hjælpepakker

I analysen ser forfatterne mere præcist på, hvordan det er gået med inflationen i USA, euroområdet og Danmark. Herefter forsøger man i analysen at svare på tre grundlæggende spørgsmål.

Det drejer sig først og fremmest om, hvorfor inflationen steg så meget i 2021 og 2022, hvilket stort set ingen havde regnet med.

På baggrund af analysen understreger Thomas Harr, at han ikke mener, at det var krigen i Ukraine, der var startskuddet til inflationen.

»Det er i virkeligheden tre ting. Dels pandemiens natur med nedlukningerne, og at man derefter åbnede samfundet. Det gav en meget stor efterspørgsel, samtidig med at der var udbudsproblemer, som viste sig at være mere længerevarende, end de fleste troede.,« siger Thomas Harr.

»Det andet var den meget lempelige pengepolitik og ikke mindst finanspolitik med store hjælpepakker under pandemien,« siger Thomas Harr og fremhæver, at den sidste ting var energikrisen med blandt andet de kraftigt stigende gaspriser.

Pandemien er overstået, og vender vi blikket mod i år og næste år, vil der udover en aftagende energikrise også være to andre forhold, som efter forfatterens mening vil lægge en pæn dæmper på inflationen.

Det ene er forbedrede globale forsyningskæder, som vil betyde færre forsyningsproblemer.

Det næste forhold vil ramme danskerne meget direkte.

»Der sker en afmatning, der gør, at danskerne får færre penge til rådighed. Noget af det er drevet af den strammere pengepolitik.

Hvis vi ser på, hvor meget renterne er blevet hævet, har vi set den kraftigste stramning af pengepolitikken i årtier. Vi skal tilbage til 1970'erne for at se noget lignende,« siger Thomas Harr.

»Det vil have en betydelig negativ påvirkning på økonomien og dermed inflationen både i 2023 og 2024,« siger Thomas Harr, der mener, at det ikke er slut med renteforhøjelser fra centralbankernes side.

»Både i USA og i euroområdet ser vi stadig relativt stramme arbejdsmarkeder og pæn inflation i servicepriserne. Derfor har både den europæiske og amerikanske centralbank signaleret flere renteforhøjelser. Det må danskerne vænne sig til. Der er brug for en stram pengepolitik,« siger Thomas Harr.

Thomas Harr fremhæver, at det ligeledes er en udfordring, at kerneinflationen ligger meget højt.

Kerneinflationen er prisstigningerne fraregnet uforarbejdede fødevarer og energi.

Problemet er, at hvis kerneinflationen først sætter sig fast, bliver det sværere at få bragt inflationen ned.

»Derfor er det vigtigt, at der ikke kommer kraftige lønstigninger. En gradvis afmatning på arbejdsmarkedet og lavere inflation vil mindske risikoen for, at en prisløn-spiral igangsættes, som vil være skadelig for dansk økonomi,« siger Thomas Harr.

Han kommer dermed med budskabet til danskerne om, at for at få inflationen ned er det nødvendigt, at den høje inflation sidste år ikke bliver modsvaret af tilsvarende lønstigninger de kommende år.

Bilag 2: Se regnestykket: Sådan stiger lønnen for flere hundredtusinde danskere

19. feb kl. 16.44, tv2.dk

Forhandlere fra DI og CO-industri præsenterer overenskomster for de private på industriens område på et pressemøde i København søndag den 19. februar. Foto: Emil Helms / Ritzau Scanpix

Søndag har Dansk Industri nemlig indgået en overenskomstafftale med sammenslutningen CO-Industri, der forhandler på vegne af cirka 230.000 danske lønmodtagere.

Hos Dansk Industri kalder administrerende direktør Lars Sandahl Sørensen det for en af de "mest omfattende aftaler nogensinde".

- Vi talte meget om i starten, at det var løn, løn, løn, løn. Og det er bestemt også løn, løn, løn, løn, men jeg skulle hilse at sige, at vi også er kommet omkring rigtig mange andre vigtige emner, siger han på et pressemøde.

Stemmes aftalen igennem af medlemmerne, står den da også ifølge CO-industri til at give de ansatte "mindst fire procent mere med i lønposen".

- Allermest glad er jeg selvfølgelig ved, at det ser ud til, at med en aftale som den her, kan vi genoprette reallønnen i løbet af 2-3 år, og det har været det helt store mål fra vores side, siger formand Claus Jensen.

Mindst fire procent mere

Lønstigningen på fire procent kommer ad to omgange – og dertil kommer, hvad man måtte nå frem til ved lokale lønforhandlinger.

Samtidig er parterne blevet enige om en stigning i mindstebetalingen på 9 kroner i timen over to år. Det er dog de færreste i industrien, der rent faktisk arbejder til den løn.

Afgørende, men også historisk svær

Stemmes aftalen igennem af medlemmerne, får det ikke kun betydning for industrien.

Industriens overenskomst betegnes nemlig som det såkaldte ”gennembrudsforlig”. Det betyder kort fortalt, at den sætter rammerne for de resterende overenskomster i år.

Men forud for forhandlingerne har flere eksperter kaldt årets overenskomst en af de sværeste at nå til enighed om i mands minde.

OK23 bliver nemlig skudt i gang på et bagtæppe af tårnhøj inflation og faldende realløn – altså er danskernes løn blevet markant mindre værd.

Samtidig er de fleste økonomer og prognoser enige om, at verden står over for en større eller mindre økonomisk krise, som kan gøre 2023 til et svært år for mange virksomheder.

Sidst men ikke mindst spørger regeringens planer om at afskaffe Store Bededag i kulissen. Der spekuleres nemlig i, at nogle vil stemme nej i ren og skær protest.

Bilag 3 : Topøkonom angriber milliardstore hjælpepakker

11. februar 2023 Berlingske Sektion 3 (Business) Side 8 Frederik M. Juel... 544 ord Id: e9671934

Mens inflationen falder, har regeringen nu samlet afsat 12,7 milliarder kroner til at hjælpe danskerne. Tænketaank er utilfreds med flere punkter i pakken.

Hele 2,4 milliarder kroner vil regeringen og et flertal i Folketinget hive op af Nicolai Wammens (S) statskasse for at hjælpe udvalgte grupper af danskere i forhold til den skyhøje inflation.

Dermed er der ifølge Finansministeriet lavet fem hjælpepakker til danskerne, der kan komme til at koste 12,7 milliarder kroner, men det sker samtidig med, at inflationen er på vej ned.

De seneste tal fra Danmarks Statistik viser, at inflationen i januar var på 7,7 procent. Det er et dyk på ét procentpoint i forhold til måneden før, og det er betydeligt lavere, end da prisstigningerne toppede tilbage i oktober.

»Man kan sige, at noget af det, som ligger under inflationstallene, er, at elpriserne og gaspriserne er dykket. Det betyder meget for virksomhedernes produktion og folk, der opvarmer deres bolig med el og gas,« siger cheføkonom i tænketanken Kraka Ulrik Beck.

»Inflationen er jo fortsat høj, men hvis in-flationen bliver ved med at falde i de kommende måneder, så kan man kraftigt overveje, om der er grund til at give yderligere hjælp. Men vi ved selvfølgelig ikke, hvor vi står næste vinter,« siger Ulrik Beck.

Han fremhæver samtidig, at der med denne type hjælpepakker altid er det problem, at der går en del tid, fra man identificerer problemet, til at hjælpen bliver vedtaget i Folketinget.

»Det er svært at ramme helt præcist, hvad timingen angår,« siger Ulrik Beck.

Stærkt skeptisk i forbindelse med den seneste hjælpepakke har Finansministeriet udgivet en liste over pakkerne. De fleste blev lavet sidste år, men det meste af hjælpen bliver først udmøntet i år. I 2022 var der afsat 3,5 milliarder kroner til at hjælpe trængte danskere. I år drejer det sig om 9,2 milliarder kroner.

Det er en aftale om compensation til borgerne for de stigende energipriser. Herunder en forhøjelse af beskæftigelsesfradraget samt en lempelse af elafgifterne. Desuden er der en aftale om vinterhjælp, som blandt andet består af muligheden for, at privatpersoner og virksomheder kan indefryse dele af deres varme-og elregning. Der er afsat en pulje på 3,5 milliarder kroner til det formål. Hvor stor den hjælp bliver afhænger af, hvor meget ordningen bliver brugt, og det er penge, som skal betales tilbage. Hos den liberale

tænketaank CEPOS er cheføkonom Mads Lundby Hansen stærkt skeptisk over for endnu en hjælpepakke - blandt andet med den begrundelse, at inflationen er på vej ned.

»Jeg undrer mig specifikt over, at man vil øge ældrechecken med 5.000 kroner. De pensionister, der har mindst, er ikke en økonomisk udsat gruppe,« siger Mads Lundby Hansen.

»En pensionist, der i dag modtager ældrecheck, og som ikke har arbejdsmarkedspension, og som bor til leje, får månedligt 15.000 kroner udbetalt efter skat ifølge

Finansministeriets familietype,« siger Mads Lundby Hansen.

Han havde gerne set, at regeringen gjorde noget helt andet, hvis den virkelig ville hjælpe.

»Hvis man endelig vil give inflationshjælp, så vil jeg anbefale, at de 2,4 milliarder kroner bruges på at lette elafgiften. Lavere elafgift er sund strukturpolitik, og det rammer målrettet husholdninger med høje elregninger. Alternativ kunne man lette bundskatten,« siger Mads Lundby Hansen.